

Barcelona 92

L'espectacle ha començat

Després d'anys de somnis i promeses, els Jocs Olímpics de Barcelona 92 són una realitat. El dia 25 s'inauguraven a l'Estadi Olímpic. La fesomia de la ciutat ha canviat. Al carrer, noves cares, nous aparadors, molts cobis, moltes senyeres mostren l'entusiasme olímpic.

Els aparadors de les botigues han trencat la seva monotonia per vestir-se de festa. Cobis, anelles i senyeres ho omplen tot.

CARME PUERTOLAS

A l'esquerra, taques de color blau elèctric envaeixen les aceres i el metro. Són els voluntaris olímpics. Són el blanc perfecte pel turista desorientat. A la dreta, Els col·leccionistes de Pin's fan el seu agost a la Barcelona Olímpica. La Coca-Cola ha muntat un gran centre a la Plaça Catalunya. Per un moment tot sembla intercanvable, però tot té un preu.

CARME PUERTOLAS

A l'esquerra, malgrat la polèmica, la Torre de Calatrava s'està erigint com el símbol més potent de la nova ciutat. Les seves línies dibuixen la Barcelona 92. El zeppelin, com un veritable ull policíac, ho vigila tot. A la dreta, la Pastisseria Escrivà sempre s'ha caracteritzat pels seus aparadors. En aquesta ocasió una pancarta no s'oblida ni dels *Freedom's*, ni dels policies, ni del negre de Banyoles.

CARME PUERTOLAS

A l'esquerra, la imatge més tòpica de la setmana pre-olímpica. Un japonès amb una credencial olímpica. La seva obsessió, les dones occidentals. A la dreta, una parada en el camí. La calor no arribava.

CARME PUERTOLAS

A l'esquerra, la semarreta de record. La càmera sempre apunt per a disparar. La memòria és fràgil, millor tenir alguna cosa a les mans. Els somnis també s'esvaeixen. A la dreta, Montjuïc s'ha convertit en el centre neuràlgic durant aquests dies.

CARME PUERTOLAS

A l'esquerra, Sergel Bubka i el seu salt cap a l'abisme en una façana de Barcelona. A la dreta, Periodistes i més periodistes, amb el penjoll al coll, ells semblen els únics que treballen en una ciutat ensinismada.

CARME PUERTOLAS

A l'esquerra, les senyeres han omplert els balcons de la ciutat. Malgrat l'intent de guerra de banderes, la senyera s'ha imposat. La ciutat s'ha tornat quatribarrada. A la dreta, la nit, l'únic espai per oblidar l'esport. Les fonts de Montjuïc, amb els seus colors màgics, són una suggerència per perdre's.

CARME PUERTOLAS

Diccionari de l'esport olímpic a Barcelona 92

Atletisme

Teòricament, la disciplina més important dels Jocs. Des dels primers Jocs l'atletisme concentra l'atenció principal dels espectadors. La gran majoria de les proves tindran lloc a l'Estadi Olímpic de Montjuïc, que té una pista de nou carrers amb quatre-cents metres de corda i les àrees de salt i llançament. Només dues proves es faran fora dels estadis: la marxa (que transitarà per un circuit al mateix anell olímpic) i la maratón (que anirà entre Mataró i Montjuïc).

Eliminat Carl Lewis de les proves de velocitat, l'atenció se centrarà en els possibles successors del que ha estat l'amo indiscutible de la pista durant els darrers anys. Entre les noves estrelles destaquen els noms dels nord-americans Michael Johnson (200 i 400m) i Leroy Burrell (100m), i de la jamaicana Merline Ottey (100 i 200m). Entre els especialistes de tanques els noms que sonaran més són els dels britànics Colin Jackson, que ja va ser medallista a Seül en 110m, i Tony Jarret. L'expectació, però, estarà centrada en Edwin Moses, que podria competir amb l'equip nord-americà de 400m tanques. Si ho fa, serien els seus quarts Jocs, Moses té 36 anys.

En les distàncies mitjanes l'atenció recaurà en dos algerians: Noredine Morceli en homes i Hassiba Bulmerka en dones (tots dos en 1.500m). Pel que fa als 10.000m, l'estrella serà indiscutiblement Liz McColgan.

La desaparició de Lewis ha deixat el paper estel·lar en atletisme a l'ucraïnès Sergei Bubka. Bubka lluitarà contra ell mateix i tractarà de trencar per enèsima vegada el rècord del món. Tots ho esperaran quan encare el fossar, armat de la seua perxa. En longitud, Carl Lewis tindrà l'ocasió de recordar que encara és viu, però haurà de lluitar molt dur amb els seus compatriotes Mike Powell i Larry Mirricks. Un altre saltador que concentrarà

tota l'atenció és el cubà Javier Sotomayor. Els llançaments no semblen tenir favorits clars. De tots, qui més destaca és el britànic Steve Backley en la javelina.

Les proves per equips centraran l'atenció en els espectaculars relleus de 4x100 m dels Estats Units i de 4x400 m de la Gran Bretanya.

Badminton

Un esport avorridíssim. Una mena de tennis amb una piloteta flotant. Es jugarà al Pavelló de la Mar, junt a la Vila Olímpica. Aquest esport, originari de l'Índia és per primer vegada

esport oficial dels Jocs.

Les estrelles del badminton són el xinès Z. Jianhua i la seua compatriota T. Jihong. Xinesos, coreans i indonesis acaparen les millors posicions. Entre els europeus només els danesos toquen bola alguna vegada.

Bàsquet

Barcelona'92 té una estrella assegurada: l'equip de bàsquet dels Estats Units. El millor del món i de la història. Medalla d'or indiscutible. Tant que si els seus suplents pogueren jugar en un equip a banda, guanyarien la plata amb tota seguretat. Jordan, Johnson, Bird... Déu al vuitè dia creà el *dream team*, 'l'equip del somni', al costat del qual els altres només són caricatures. Badalona tindrà la sort de gaudir del millor bàsquet possible. L'únic maldecap serà per als encarregats del marcador: el partit Estats Units-Angola serà un escàndol.

Només Lituània i potser Croàcia tenen equip per a fer ombra al *dream team*; és a

dir, per a perdre de menys de 20 punts. El dissabte dia vuit, al voltant de les deu, els nord-americans rebran les medalles d'or i tornaran cap a casa. Haurà estat un plaer. Seu i nostre.

Beisbol

Esport lent però espectacular, que es jugarà a l'Hospitalet i Viladecans. És la primera vegada que és esport oficial. El beisbol és un esport clarament nord-americà, però, a diferència

del que passa amb el bàsquet, a Barcelona només acudeixen jugadors amateurs. Els bons, els professionals, viuen aquestes setmanes immersos en les lligues majors al seu país.

Tot i això, els nord-americans són els més fermes aspirants a l'or. En el podi els podrien acompanyar Japó, Puerto Rico i Cuba, que arriba disposada a tot.

Boxa

Esport permanentment polèmic. El COI ha advertit que potser serà a Barcelona on es veurà per darrera vegada en uns Jocs. Al llarg de la història ja ha tingut problemes en altres ocasions. Els Jocs d'Estocolm el van eliminar del programa però va tornar quatre anys després a Anvers. Els boxadors són aficionats i competeixen amb proteccions grans a la cara. Els combats també són molt curts. La competició es disputarà al pavelló de La Penya, a Badalona.

Els cubans no van participar a Seül i per això Barcelona representa la seua oportunitat en aquest esport. Els països de l'Est i els Estats Units seran els seus grans rivals.

Ciclisme

Un altre dels esports que encara no incorpora les grans estrelles als Jocs. Els primers dies, de fet, l'atenció dels aficionats a les dues rodes es concentrarà en el final del *Tour de França*.

Les competicions tenen lloc en tres escenaris diferents. El Velòdrom d'Horta per a les espectaculars proves de velocitat i persecució. I un circuit a l'autopista A-17 i un altre a Sant Sadurní per a les proves de ruta. Els ex-soviètics i els australians animaran les proves.

Esgrima

Un altre dels esports tradicionals en qualssevol Jocs Olímpics. Té tres categories: floret, sabre i espasa. Les competicions es faran al Palau de la Metal·lúrgia, en plena Fira de Barcelona.

Futbol

A mig camí de la professionalitat i l'amateurisme. La FIFA, preocupada pel prestigi de la Copa del Món si els millors professionals participen als Jocs, ha negociat fins aconseguir un pacte: poden jugar només els professionals més joves. Ni carn ni peix. Hi veurem Guardiola i Fe-

rrer, però no Fernando o Zubizarreta.

El futbol té moltíssimes seus: el Camp Nou, Sarrià, Sabadell, València i, l'única a Espanya, Saragossa. Malgrat tot, els equips tradicionalment forts seran els que aspiren a medalla: la CEI, Brasil, Alemanya. Espanya també hi compta.

Gimnàstica

Un esport que als Jocs Olímpics sempre desperta expectació. Les proves es faran al Palau Sant Jordi per a gimnàstica artística i al Palau d'Esports per a la rítmica.

La gran incògnita rau en saber com ha afectat la descomposició de les seues societats als atletes de l'Est, dominadors tradicionals d'aquesta especialitat. Veurem si russos i romanesos són capaços de mantenir el seu nivell altíssim o si comencen a doblegar-se davant els nord-americans i europeus i, ¡alerta!, també davant els cada vegada més potents japonesos.

Halterofília

Un dels esports que provenen ja de la Grècia antiga. Es tracta d'alçar pesos, com més millor. Des dels Jocs de Munic l'halterofília es divideix en dues modalitats: d'arrancada i en dos temps (parant al pit i aixecant).

Les proves tindran lloc al petit Pavelló de l'Espanya Industrial, al costat de l'estació de Sants. I, malgrat que sembla un esport minoritari, cal tenir en compte que hi ha inscrits 260 atletes.

Handbol

Es juga al Sant Jordi i a Granollers. Un esport amb gran tradició al nostre país però que comptarà amb l'absència forçada dels genials jugadors de l'antiga

Iugoslàvia. Caldrà veure si la selecció de la CEI té encara la potència de l'ex-URSS i si la magnífica actuació coreana a Seül era només una improvisació. Espanya és el país europeu que es podria acostar amb més facilitat a la medalla.

Hípica

L'esport aristocràtic. Tradicionalment tancava els Jocs amb les finals, que se celebraven al mateix recinte de la cerimònia de clausura poques hores abans d'aquesta. A Barcelona això no passarà, perquè totes les proves es fan al Reial Club de Polo i en un circuit d'hípica a la comarca d'Osona. Aquest circuit gaudeix del benefici de ser l'única instal·lació olímpica que no té transport col·lectiu.

Fa un parell d'anys es va dubtar sobre la possibilitat que l'hípica s'acabara celebrant a Barcelona, per la pesta equina detectada a Andalusia. Al final, el problema sembla superat i els millors genets competiran en doma, salts d'obstacle i resistència.

Hocquei herba

Terrassa viurà el seu somni. El millor hoquei herba del món es dona cita en les fabuloses instal·lacions de l'Abat Marcet. A Terrassa els xiquets naixen amb un estic sota el braç i ara podran admirar com l'usen les seleccions amb més prestigi del

món. La Gran Bretanya, Holanda, Austràlia i, sempre imprevisibles, l'Índia i el Pakistan s'hi jugaran la medalla, amb Espanya potser (i Espanya, en aquest cas, vol dir Catalunya i, si molt apuren, Terrassa).

Hoquei patins

La nineta dels ulls de Joan Antoni Samaranch per fi entra en uns Jocs. Com a esport d'exhibició, però. L'ampli arrelament d'aquest esport farà que els partits es juguen en moltes subseus. La fase preliminar la jugaran a Vic i Sant Sadurn d'Anoia. Les semifinals a Reus. I les finals al Palau Blaugrana. L'hoquei patins sempre ha estat cosa de quatre: Portugal, Espanya (gallecs i catalans), Itàlia i Argentina. Entre ells es farà la partida.

Judo

El Palau Blaugrana acollirà les proves d'aquest esport, que ha despertat una gran expectació. Els milers de judokes aficionats del país asseguruen que s'omplirà l'escenari de les

competicions. Aquestes es divideixen en diverses modalitats: de menys de 60, 65, 71, 78, 86 i 95k i de més de 95k. Asiàtics, nord-americans i algun que altre europeu. L'alacantina Míriam Blasco pot jugar-hi un gran paper.

Lluita

Un altre dels esports clàssics. Que tindrà, a més, un escenari classicista: l'INEFC de Ricard Bofill. La lluita es subdivideix en dos grups (greco-romana i lliure) i 10 categories de pesos en cadascun d'ells. Els combats tenen una durada d'un únic període de cinc minuts ininterromputs i es fan sobre una zona circular de nou metres de diàmetre.

Natació

Una altra de les estrelles dels jocs. Barcelona veurà nàixer una nova generació de grans nadadors, entre els quals es comparà segura-

ment el prodigiós hongarès Norbert Roza, i els britànics Adrian Moorhouse i Nick Gillingham. Al costat d'ells, la també britànica Sharron Davies i els sempre potents nadadors nord-americans, alguns d'ells, com Martín López Zubero, competint per a altres equips. El català Sergi López va ser bronze a Seül en els 200m braça i aspira a revalidar la seua actuació. La sorpresa podria arribar de la mà dels nadadors xinesos que han experimentat un progrés espectacular els últims dos anys.

Totes les proves de natació es faran a les moderníssimes Piscines Bernat Picornell, de l'anell olímpic. A les Picornell s'assajaràn tot de noves tècniques per a fer ressaltar més les competicions. Així, per exemple, hi haurà càmeres submarines que retransmetran perfectament el treball dels nadadors. Una altra novetat important és un sistema d'aletes de ventilador en les balises de delimitació dels carrers que impediran la formació d'onades.

Natació sincronitzada

Una especialitat de la natació considerada més artística i dominada per canadencs, japoneses i nord-americanes. És l'única competició que només té participants femenines. Entre totes destacaran les canadencs Waldo i Cameron. Les proves es fan a les Piscines Bernat Picornell.

Salts

Probablement el millor de la competició de salts serà la seua espectacularitat. Espectacularitat dels esportistes i espectacularitat per la instal·lació. La competició de salts es farà a

la Piscina Municipal de Montjuïc i la vista de la ciutat fa l'engany òptic que els nadadors salten directament sobre Barcelona. Segur que seran unes imatges molt ben utilitzades pels realitzadors de televisió.

El gran absent de la competició serà el nord-americà Greg Louganis, que ha dominat aquesta especialitat de manera clara els últims anys i va aconseguir les dues medalles d'or masculines que es disputaven a Seül.

La competició de salts es divideix en dues especialitats: trampolí (sobre una taula flexible situada a menor alçada) i palan-

ca (taula fixa situada més amunt). Concretament, per a trampolí estan situats a un i tres metres de l'aigua i per a palanca a nou. Les competicions tindran els millors trampolins que existeixen avui dia al mercat, fets de duramaxiflex. Els candidats permanents a la victòria són els saltadors nord-americans i els xinesos.

Pilota basca

Se suposa que és l'esport autòcton d'exhibició que els països organitzadors tenen dret a triar. I no deixa de tenir gràcia. Se suposa que pensaven en Espanya uns catalans que van triar l'esport nacional basc com a representatiu. Una mica surrealista. La pilota valenciana no ha tingut tanta sort com la basca i només ha entrat de retruc en l'Olimpíada Cultural.

Si el que es buscava era incrementar les medalles que l'equip espanyol puga aconseguir, la pilota basca podria servir clarament. En l'últim campionat del món de pilota basca els que competien per Espanya van guanyar sis de les dotze proves, van quedar segons en tres i tercers en dos. La pilota ja havia estat considerada esport d'exhibició en els Jocs de Mèxic. Aquest país, Cuba, Veneçuela, Estats Units i França (en realitat Euskadi Nord) són els candidats a fer ombra als jugadors d'Euskadi Sud.

Les proves de pilota es faran al reformat Frontó Colom de la Rambla en les modalitats de frontó curt. En les altres, l'escenari de les proves serà el Pavelló de la Vall d'Hebrón.

Pentatló

Natació, tir, esgrima, hípica i atletisme combinat. L'especialitat més completa de totes les que tenen lloc als Jocs. Antigament, el pentatló consistia en salt de longitud, llançament de disc i javelina, cursa i lluita lliure. Va ser el mateix Pierre de Coubertain el que va introduir els canvis i el va adaptar a l'era moderna amb la forma que té avui.

Les característiques d'aquest esport fa que es dispute en diversos recintes. Entre ells el camp de tir de Mollet i el circuit de cross de Montjuïc.

Piragües

Les competicions de piragua tenen dos escenaris. Les d'aigües tranquil·les a l'elegant canal de Castelldefels. I les d'aigües braves a la Seu d'Urgell. Ací es disputarà de nou la prova d'eslàlom, que no es disputava des dels Jocs de Munic del 1972.

Les competicions es divideixen segons els tipus d'embarcacions i el pes. Hi ha

tres classes de K-1 i una de K-2, K-3, K-4, C-1, C-2 i C-4. L'equip olímpic britànic ha viscut una enorme polèmica a causa de la retirada de l'actual campió del món de caiac, Ian Pearce. Tot i això, tindran una estrella en el quatre vegades campió del món Richard Fox. Fox acudirà als Jocs per primera vegada en els quinze anys que fa que pertany a l'elit d'aquest esport.

Rem

La competició de Banyoles. Durant set dies s'hi disputaran vuit proves masculines i sis de femenines a l'escenari del llac. Banyoles disposa d'una vila olímpica prò-

pia per als remers, que viuran una mica a banda del brògit de Barcelona, on s'allotjaran 1.200 esportistes. El rem és una especialitat clarament europea, amb l'únic afegit dels neo-zelandesos i australians, i dels nord-americans.

Taekwondo

El tercer esport d'exhibició, aquest ja ho va ser a Seül. Les proves es faran al Palau Blaugrana i la popularitat d'aquest esport als nostres gimnasos fa preveure

també una forta assistència. Els esportistes combaten amb casc i diverses proteccions al cos. Durant els Jocs de Seül, Corea, Estats Units i Espanya van aconseguir els millors resultats.

Tennis

Un altre dels esports que viuran el gran canvi amb la inclusió dels millors jugadors professionals. Llàstima que la competició s'haja vist disminuir a

amb la retirada per absurds problemes burocràtics d'algunes de les millors tennistes, com Martina Navratilova o Monica Selles, i d'alguns dels seus companys masculins, com Andre Agassi. Tot i això, el nivell de les competicions serà molt alt.

Els partits es disputaran sobre terra batuda en les pistes de la Taxonera, a l'àrea de la Vall d'Hebron.

Tennis de taula

El popular ping-pong és també un esport olímpic. Les competicions es faran a l'estació del Nord i incorporaran canvis en els colors tradicionals de la taula i la pilota per a facilitar la retransmissió televisiva. Corea del Sud, la Xina i Iugoslàvia van obtenir onze de les dotze medalles que es disputaven a Seül fa quatre anys. Només un jugador suec va aconseguir trencar la unanimitat i guanyar la de bronze individual masculina.

Tir olímpic

Subdividit en tir de precisió i tir al plat. Les competicions es faran a Mollet del Vallès, en un camp que incorpora tots els avanços de l'electrònica per a mesurar la punteria dels tiradors.

Tir amb arc

Probablement, junt amb l'atletisme, l'esport més antic de la història. Recuperat als Jocs de Munic, el tir amb arc arriba a Barcelona '92 amb la novetat simbòlica que un arquer serà l'encarregat d'encendre la flama olímpica al pebeter de l'estadi. Aquest serà, sens dubte, el moment més recordat d'aquest esport, cada vegada més sofisticat pel que fa a les armes que utilitza.

Vela

Pot ser una de les grans sorpreses dels jocs. La televisió ha fet un treball enorme

per a aconseguir retransmissions espectaculars d'aquest esport que, a més, per primera vegada podrà ser seguit des de terra de manera massiva. Això serà possible perquè el camp de regates es troba situat davant mateix del port de Barcelona. Amb uns prismàtics mitjans n'hi haurà prou per a seguir les competicions.

Les vuit classes tradicionals de vela veuran a més l'arribada de la més popular de totes les noves diversions-esport: el windsurfing.

Volei

El volei és avui dia l'esport olímpic més practicat al món, amb 150 milions de jugadors federats. Les competicions es faran al Palau Sant Jordi i al de la Vall d'Hebron, i

comptaran amb l'al·licient del retorn de Cuba, una de les grans potències mundials, després de l'absència pel boicot als jocs de Seül.

Waterpolo

Un altre dels esports que noterà l'absència forçosa dels equips de l'antiga Iugoslàvia. Estats Units i la CEI han d'aprofitar aquesta absència per a disputar-se la medalla d'or. Espanya també ha progressat molt i té en Estiarte un baluard goleador notable. Les competicions es faran a les piscines Picornell i Municipal de Montjuïc. El waterpolo és un esport exclusivament masculí.

Vicent Partal